

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

V zmysle § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle čl. 6 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove.

Uchádzačka: **Mgr. et Mgr. Anabela Katreničová, Ph.D.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **cudzie jazyky a kultúry**

1. Zoznam členov habilitačnej komisie a oponentov

Predseda:

prof. PhDr. Milan Ferenčík, PhD., pôsobí v odbore cudzie jazyky a kultúry

Pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

Členovia:

doc. PhDr. Peter Nezník, CSc., pôsobí v odbore filozofia

Pracovisko: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta

doc. Mgr. Václava Bakešová, Ph.D., pôsobí v odbore filológia

Pracovisko: Masarykova univerzita v Brne, Pedagogická fakulta

Oponenti:

prof. Róbert Lapko, Th.D et PhD., pôsobí v odbore katolícka teológia

Pracovisko: Katolícka univerzita v Ružomberku, Teologická fakulta

doc. PhDr. Eva Hrdinová, Ph.D., pôsobí v odbore filológia

Pracovisko: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta

doc. Mgr. Róbert Horka, PhD., pôsobí v odbore katolícka teológia

Pracovisko: Univerzita Komenského v Bratislave, Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta

2. Odborné posúdenie úrovne prednesenej habilitačnej prednášky

Habilitantka predniesla svoju habilitačnú prednášku s názvom „*Postavenie žien v stredovekej kultúre na pozadí spovedných zrkadiel*“ na vysokej odbornej a rovnako aj rétorickej úrovni, čo svedčí o jej pripravenosti a odbornej vyzretosti. Téma prednášky bola originálna a objavná, bola citlivo doplnená a „prekladaná“ aj príkladmi z literatúry a zdrojov a interpretačnej literatúry uznávaných odborníkov a osobností zo skúmanej oblasti. Habilitantka sa venovala téme rodových štúdií uchopených veľmi zaujímavo a originálne, kde otázka ženy, jej miesto a úloha, boli riešené cez historické dokumenty, literárne a biblické texty, čím bola schopná nielen originálne sformulovať otázky, ktoré bude a chce riešiť, ale aj ponúkla riešenie a odpovede prostredníctvom textov, ktoré sama preložila.

Habilitantka preukázala svoje filologické, literárne, filozofické a teologické vedomosti ako aj schopnosť svoje tvrdenia argumentačne podložiť, vedecky zdôvodniť a podporiť ich cez originálne, latinské texty Augustína Aurélia ako aj iné relevantné texty a písomnosti.

Komisia chce vyzdvihnúť tú stránku habilitačnej prednášky habilitantky, kde v centre pozornosti boli diela a texty významných osobností kultúry, filológie, filozofie a teológie, ale rovnako aj kulturológie a filozofie kultúry. *Magistra vitae* - učiteľka života, ktorou je nepochybne minulosť, bola uchopená cez spracovanie klasických textov Augustína Aurélia, ktoré však doposiaľ neboli známe a ani neboli predmetom vedeckého záujmu a výskumu. To rovnako charakterizuje vedeckú orientáciu,

vedecký výskum a aj pedagogickú prácu habilitantky, ktoré predstavujú pevnú bázu pre ďalší výskum a jej vedecko-pedagogické pôsobenie.

3. Zhodnotenie obhajoby habilitačnej práce

Habilitantka oboznámila prítomných s obsahom a hlavnými výsledkami svojej habilitačnej práce s názvom „*Virgo, uxor, vidua. Panenstvo, manželstvo a vdovstvo v učení Aurélie Augustína*“, v ktorej reflektuje antické ponímanie spoločenského postavenia žien, ktoré si vďaka ucelenej koncepcii jednej z najväčších cirkevných autorít našlo svoje miesto aj v období stredoveku a ovplyvňovalo pohľad stredovekej spoločnosti na ženu. Habilitantka poukázala na skutočnosť, ako na pozadí dobových názorových sporov Augustín predložil syntézu rôznych prístupov k problematike panenstva, ženy, manželstva a vdovstva a vsadil do rímskeho spoločenského a kultúrneho prostredia. Prednáška preukázala náležité odborné zvládnutie problematiky v odbore habilitačného konania ako aj spôsobilosť habilitantky ju primerane pred odborným publikom prezentovať.

Závery oponentských posudkov

Všetci oponenti v závere svojich posudkov odporúčali prácu prijať na obhajobu a po jej úspešnom obhájení odporúčali udeliť uchádzačke titul docent.

prof. Róbert Lapko, Th.D et Ph.D.

Jej znalosť latinského textu diel Augustína i vlastné bádanie originálne vyzdvihuje aspekty, na ktoré doteraz odborníci na Augustína dostatočne nereagovali. Príhodnými by mohli byť aj interpretačné návrhy niektorých špecifických miest v študovaných dielach Augustína. Upriamenie pozornosti na Augustínov pohľad na ženu a jej spoločenskú úlohu umožňuje rozšírenie nielen literárnych a teologických horizontov pri štúdiu týchto jeho diel, ale uznanie možno nájsť aj v bohatšej antropologickej a spirituálnej rovine.

Záver posudku:

Habilitačnú prácu *Virgo, uxor, vidua. Panenstvo, manželstvo a vdovstvo v učení Aurélie Augustína*. autorky Mgr. et Mgr. Anabely Katreničovej, Ph.D. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť vedecko-pedagogický titul **docent** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania cudzie jazyky a kultúry.

doc. PhDr. Eva Hrdinová, Ph.D.

Pokud jde o kritéria typu **aktuálnosti a významu pro obor**, domnívám se, že tato kritéria byla splněna: problematika ženy, a zvláště ženy s jinou než klasickou biografií (matka rodiny), je tématem omniprézentním, nazíraným z různých hledisek. S ohledem na oblast jazyka (cizích jazyků) a kultury prokázala Anabela Katreničová velkou kulturní erudici a jazykové umění. Fakt, že si vybírá pro svou habilitační práci text starší, historický a zpřístupňuje ho době dnešní, pak ukazuje na již výše vzpomenutou větu o tom, jak nás historie, *magistra vitae*, stále učí, abychom lépe interpretovali současnost a byli připraveni na věci budoucí.

Záver posudku:

Práci ráda doporučuji k obhajobě.

doc. Mgr. Róbert Horka, PhD.

Habilitačná práca Anabely Katreničovej spĺňa všetky formálne i obsahové predpoklady pre habilitačné práce v jej odbore a špecializácii. Spracovaná téma je prínosom pre slovenskú klasickú filológiu i pre literárnu vedu a ma v sebe potenciál k ďalšiemu rozvoju ako v oblasti teologickej, tak aj filologickej, sociálnej, filozofickej či etickej. Preto habilitačnú prácu *Virgo, uxor, vidua. Panenstvo, manželstvo a vdovstvo v učení Aurélie Augustína*. autorky Mgr. et Mgr. Anabely Katreničovej, Ph.D. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **cudzie jazyky a kultúry**.

4. Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti, občianskych a morálnych vlastností uchádzačky

Pedagogická činnosť uchádzačky

Od ukončenia magisterského štúdia na FF PU v Prešove v odbore Učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii francúzsky jazyk a literatúra - latinský jazyk a literatúra v r. 2009 uchádzačka kontinuálne vykonáva pedagogickú činnosť v celkovej dĺžke 15 rokov, z toho 9 rokov po získaní PhD. (splnenie kritéria A.2, požadované sú 3 roky), a to v univerzitnom školstve na Katedre klasickej filológie FF UPJŠ v Košiciach na funkčnom mieste asistent (2009 – 2015) a odborný asistent (2015 – 2023), od r. 2023 na Inštitúte romanistiky FF PU v Prešove na funkčnom mieste odborný asistent a od 1. 7. 2024 na funkčnom mieste docent, kde pôsobí doteraz.

Súbežne pôsobila aj v strednom školstve na Premonštrátskom gymnázii v Košiciach (2016 – 2017) ako učiteľ. Uchádzačka je aj úspešnou absolventkou magisterského (Mgr.) štúdia študijného odboru katolícka teológia na Katolíckej univerzite v Ružomberku (2015). Vedeckú hodnosť PhD. získala v r. 2015 na Masarykovej univerzite v Brne v odbore latinská medievistika po úspešnej obhajobe dizertačnej práce *Tractatus pulcherrimus de custodia quinque sensuum – Rozbor traktátu o strážení piatich zmyslov* (splnenie kritéria A.1). Na uvedených pracoviskách uchádzačka doteraz pôsobila v štyroch hlavných oblastiach pedagogickej činnosti: vyučovanie latinského jazyka, b/ vyučovanie francúzskeho jazyka a literatúry, c/ vyučovanie metodologických predmetov, d/ vyučovanie metodológie písania záverečných prác.

Uchádzačka viedla celkovo 11 (Bc.: 8, Mgr.: 3) úspešne ukončených záverečných prác (splnenie kritéria B.1; požadovaných 10 prác) z oblasti literatúry, kulturológie, jazykovedy a prekladu. Je autorkou dvoch učebných pomôcok, a to VŠ učebnice (P1/ACB; splnenie kritéria A.3, požadovaná 1 učebnica) *Lingua Latina Biblica: vysokoškolská učebnica biblickej latinčiny*, 2017 (v spoluautorstve) a skript (P1/BCI; splnenie kritéria A.4, požadované 1 skriptá) *Lingua Latina - cvičebnica pre filológov*, 2019 (v spoluautorstve). K pedagogickej činnosti uchádzačky možno zaradiť aj vedenie kurzov latinského jazyka v rámci *Letnej školy jazykov Biblie* organizovanej *Centrom pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta v spolupráci s Centrom spirituality Východ – Západ Michala Lacka* (CSVZML), Teologickej fakulty TU v Trnave v rokoch 2016 (60 hodín), 2018 (60 hodín), 2019 (60 hodín), 2021 (45 hodín) a 2024 (24 hodín).

Vo svojej pedagogickej činnosti Mgr. et Mgr. Anabela Katreničová, Ph.D. aplikuje svoje poznatky z vedecko-výskumnej činnosti, najmä pri vyučovaní predmetov zameraných na stredovekú francúzsku literatúru a kultúru, ktoré sú silno prepojené s latinskou a antickou literatúrou a kultúrou, ako aj pri vyučovaní lingvistických predmetov. Toto prepojenie predstavuje výhodný predpoklad pre štúdium medziodborových vzťahov v synchrónno-diachrónej perspektíve predstavuje prínos do modernej filológie a tvorí vhodný kontext pre vysokoškolskú výuku.

Vedecká a publikačná činnosť uchádzačky

Uchádzačka je autorkou troch vedeckých monografií (splnenie kritéria B.2; požadovaná je 1 monografia) vydaných v domácich vydavateľstvách: (AAB/V1) *Ján Jambor z Rožňavy. O strážení piatich zmyslov*, UPJŠ Košice, 2019; (AAB/V1) *Virgo, uxor, vidua. Panenstvo, manželstvo a vdovstvo v učení Aurélie Augustína*, ŠafárikPress UPJŠ Košice, 2021; (V1) *Ženy Matúšovej genealógie v stredovekej exegetickej literatúre*, ŠafárikPress UPJŠ Košice, 2022.

Podľa výpisov z UK UPJŠ a UK PU uchádzačka je autorkou celkovo 51 publikačných výstupov, z toho je 34 vedeckých prác (splnenie kritéria B.3; požadovaných je 30 prác) v skladbe: (do r. 2021) domáce monografie (AAB, spolu 2), vedecké práce v časopisoch (ADC, ADD, ADE, ADN, spolu 6), vedecké práce v domácich zborníkoch (AED, spolu 4) a publikované príspevky z konferencií (AFC, AFD, spolu 11); po r. 2021: V1 (2), V2 (7), V3 (2).

Uchádzačka publikovala spolu 8 vedeckých prác v zahraničí a 8 vedeckých prác registrovaných v požadovaných databázach (splnenie kritéria B4a/b; požadovaných je 10/2 prác).

Uchádzačka eviduje celkovo 34 ohlasov (splnenie kritéria B.5; požadovaných je 30 ohlasov), z toho je 15 zahraničných ohlasov (splnenie kritéria B.6a; požadovaných je 10 ohlasov) a 5 citácií je registrovaných v databázach WoS/Scopus (splnenie kritéria B.6b; požadovaných je 5 ohlasov). V rámci ohlasov, ktoré pochádzajú od uznávaných domácich a zahraničných odborníkov v príslušných oblastiach vedy, uchádzačka eviduje aj 4 recenzie na svoje práce, čo potvrdzuje akceptáciu výstupov tvorivej činnosti uchádzačky zo strany domácej a medzinárodnej odbornej verejnosti.

Vedecko-výskumnými oblasťami uchádzačky sú latinská medievistika (stredoveká latinská literatúra, filozofia, kultúra) a rodové štúdiá, ktoré funkčne a fundovane prepája. Ako svoje najvýznamnejšie doteraz publikované publikačné výstupy uchádzačka uvádza vydanie troch monografií (2xAAB, V1) a dvoch štúdií v karentovaných časopisoch (ADC, ADD), na ktoré má spolu 10 ohlasov.

Vo svojej vedeckej činnosti sa orientuje primárne na postavenie žien v stredovekej latinskej literatúre, ktorá je vo svojej podstate teologická, založená na učení cirkevných otcov a stredovekých autorít. Stredoveká francúzska literatúra má blízko k stredovekej latinskej literatúre z lingvistického hľadiska z dôvodu oddeľovania sa francúzštiny od latinčiny ako jedného z latinských nárečí, ako aj z obsahového hľadiska, ktorú po tematickej i žánrovej stránke reflektuje. Svoje poznanie latinskej stredovekej literatúry, filozofie i teológie, v tomto období od seba neoddeliteľných, uchádzačka zúročuje pri interpretácii francúzskej literatúry a kultúrnych fenoménov v nej tematizovaných.

5. Návrh udeliť uchádzačke titul docent

Habilitačná komisia postupovala v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona a č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe, predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky, výsledku obhajoby habilitačnej práce celkovo zhodnotila pedagogickú, vedeckú (umeleckú) a publikačnú činnosť uchádzačky.

Na základe uvedeného a v súlade s § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove habilitačná komisia predkladá predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh s odporúčaním **udeliť** uchádzačke **Mgr. et. Mgr. Anabele Katreničovej, Ph.D.** titul **docent** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **cudzie jazyky a kultúry**.

V Prešove, dňa 3. 10. 2024

Predseda habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Milan Ferenčík, PhD.

Podpis:

prezenčne

Členovia habilitačnej komisie:

doc. PhDr. Peter Nezník, CSc.

prezenčne

doc. Mgr. Václava Bakešová, Ph.D.

prezenčne